

Валентина Люліч

WORLD
of
WORDS

Переклади

Видавництво
“Волинські обереги”

2018

УДК 821.161.2
Л 82

Редактор
Сергій Пантюк

Люліч В.
Л 82 **World of words.** Переклади / В. Люліч. – Рівне : Волинські обереги, 2018. – 124 с.

ISBN 978-966-416-587-4

У збірці вміщено переклади авторів різних континентів, країн, світоглядів, мов. Творчість представлених авторів різножанрова, різнотематична, різностилістична, особлива. Однак, усіх їх об'єднує слово. Саме це передає у кожному творі через українське слово Валентина Люліч.

УДК 821.161.2

ISBN 978-966-416-587-4

© Люліч В., 2018
© “Волинські обереги”, 2018

Валентина Люліч
(Україна)

*Поет, прозаїк, перекладач, бард.
Народилася 1983 року в сім'ї службовця.*

Автор п'яти книг, у тому числі «Світ у долонях» (2012), «Яблунове сонце» (2012), «Заражені» (2016), кулінарного детективу «Печериці в законі» (2013) та збірки лекцій «Право мати право» (2016).

Член Національної спілки письменників України з 2013 року.

KÖNÜLARİF

Кенуль Аріф
(Азербайджан)

Поетеса, перекладач.

Кенуль закінчила перекладацький факультет Азербайджанського Університету Мов. На даний час є докторантом Азербайджанської Національної Академії Наук.

Працює радником голови в Центрі Перекладу Азербайджану.

Член Спілки письменників Азербайджану. Президентський стипендіат (2015 рік). Вірші регулярно публікуються в місцевій і закордонній періодиці, газетах, журналах, входять в художні антології в перекладі на іноземні мови.

Автор збірки поезій «Берега того поля...». Її художні переклади з іноземних мов на азербайджанський опубліковано в журналі «Світова література» («Dünya ədəbiyyatı») та на різноманітних інтернет-порталах.

Із віршами «Храм агностика» і «City life» Кенуль Аріф отримала 1-ше місце в конкурсі «Ədəbi Azadlıq-2015», проведеному «Радіо Свобода».

Також за запрошенням Національної спілки письменників України представляла Азербайджан на «Міжнародному Літературному Форумі», проведеному в квітні 2015 року в м. Київ та нагороджена на цьому форумі почесним дипломом Міністерства Спорту і Молоді України.

QƏRB KÜLƏYİ

F. Q. Lorkaya

LİMONLUQLAR ARASINDA

İndi hardasa bir qadın açdığı pəncərədən
Xırıltılı səsi ilə
Evə yığır oğlunun ayaqlarını
Uşaqların top oynadığı
Toz-torpaqlı küçədən.

Biri baxışlarıyla öpür sildiği pəncərə şüşəsində
Döşəmənin üstə uzanıb uzun sarı saçlarını
Günəş kimi səpələyən
Balaca qızının əksindən.

Qadın ömrünün
Ər dodaqlarından yorulub uzaqlaşan,
Oğul alnını öpən,
Qız saçlarını hərəm yaşlarındayam...

Mənimsə əllərim
Hələ də Uzaq Qərb limonluğunda
Sizin gur saçlarınızda dolaşib-qalıb,
Cənab Lorca.

ЗАХІДНИЙ ВІТЕР

Ф. Г. Лорці

МІЖ ЛИМОННИХ ДЕРЕВ

Десь саме зараз одна жінка,
Розчинивши стулки вікон, кличе голосом хрипким
Неслухняні ноги свого сина, гукає додому
З курної вулиці, де дітвора
Ганяє м'яча.

Інша цілує поглядом своїм у віконних шибках,
Які протирає начисто, відображення дочки, що,
Лежачи на підлозі, розкидала довге і жовте,
Як Сонце, волосся.

Мені тепер стільки років,
Коли жінка втомлюється і віддаляється
Від чоловікових вуст і цілує
Сина в чоло,
Завиває кучері доньці...

Але мої руки все ще блукають
У Вашому густому волоссі,
Пане Лорко, серед лимонних хащів
Далекого Заходу.

Buraxın, evə qayıdım... Ömrümdə şər qarışır...
Baxın,
Hətta qarğalar da uçurur ağaclara bu saatlarda
Ac-yalavac körpə dolu,
Dimdikləri ilə qurduğu yuvalarına.

Günəş batar-batmaz yollayacaq məni uzaqlara.
Bütün yarımçıq şeirlərinizi qulaqlarıma pıçıldayın,
Qərb küləyi ilə köçün ruhuma –
Mənimlə birgə qocalın...

Qucaqlaşaq Sizinlə bu tərzdə
Qırmızı buludlar altında,
Ətirli görüş yeri –
Sapsarı limonluqlar arasında...

Пустіть, дозвольте повернутися додому...
Сутеніє в моєму житті... Дивіться,
Навіть ворони злітаються
До своїх гнізд із їжею,
До пташенят, які сиротливо пищать.

Сонце сяде й одразу спровадить мене в долину.
Прошепочіть мені у вуха всі Ваші
Незавершені вірші,
Увірвіться в мою душу разом із західним вітром –
Постарійте разом зі мною.

Обіймімося ось так із Вами
Під червоними хмарами,
Серед невимовно жовтих лимонів –
Ароматного місця побачення...

KÜÇƏ FƏNƏRİ ALTINDA

I

Əgər indi bu boz kölgə
Uzanmasaydı qarşımda asfaltın üstünə –
Mən hardan bilərdim sağ olduğumu
Bu sərxoş beyinlə,
Yorğun ürəklə?

Kölgəm, ayaqlarım və ürəyim ilan kimi
Küçənin başındaca qıvrılıb sual edir mənə
Hara gedəcəyini.
İndi gözlərimdə
Hər biri – bir sual işarəsi...

Axı nəyə gərək idi
Bir belə zavallı insan dəsti?!

Tünlükdür bədənimdə –
Cibimdəki solğun fotosəkildən başqa
Nəyim varsa,
Hamısı çox görünür gözlərimə.

II

Bir də avqust var indi...
Bir də gecə böcəkləri...
Canıma vəlvələ salır bunlar
Özümü xatırlayandan bəri.

ПІД ВУЛИЧНИМ ЛІХТАРЕМ

I

Якби зараз ця сіра тінь
Не лягла переді мною на асфальт –
Як мені збагнути цією хворою головою
І п'яним серцем,
Чи я все ще жива?

Моя тінь, ноги і серце зміяться
На початку вулиці і запитують мене:
Ти куди?
Тінь, ноги і серце здійсмають сокиру
Знаку запитання...

Навіщо, навіщо був потрібен
Весь цей букет бідних зів'ялих людей?!

У моєму тілі безлад –
Все, окрім пожовклого фотознімка в кишені,
Все, що в мене є,
Видається зайвим, надмірним...

II

А ще цей серпень...
А ще нічні жуки...
Мені від них моторошно,
Відколи себе пам'ятаю.

Ah, avqust... Avqust... Gəlməsəydi
 Çeşid-çeşid böcəklər ətəyində,
 On doqquzun güllələməsəydi
 Sevdiyim şairi düzənlikdə,
 Kim bilir, bəlkə də...

III

Gecədir.
 Küçədir.
 Başımın üstündə divardan asılan sınıq fənər
 Külək əsdikcə inildəyir,
 Ölməkdədir...

Bağışlayın, Federiko...
 «Ölüm» deyincə də
 Sizin ruhunuz ürəkür əlbət sol cibimdə,
 Necə ki
 Mən ürəkürəm gecə böcəklərini görüncə...

Bağışlayın məni «ölüm» sözünə görə,
 Bağışlayın... Bəlkə,
 Bu misraları redaktə edəcəyəm
 Şeiri çapa verəndə.

IV

Gecədir.
 Kimsəsiz küçədir.
 Saat əqrəbi qollarını qısıb biri göstərir.
 Saçlarım boynumdan qısa,
 Qırmızı şərfin əlimdədir...

Ах, серпню... Серпеню... Якби не ти
Зі своїми жуками,
Якби не 19-е число,
Можливо, мого улюбленого поета
Твоя відсутність порятувала б...

III

Ніч.
Вулиця.
Розбитий ліхтар над моєю головою
Від вітру видає майже виття,
Його ведуть на забиття...

Вибачте, Федеріко...
При слові «смерть»,
Напевно, щулиться Ваша душа у моїй лівій
кишені,
Так само, як скулююся я,
Коли бачу нічних жуків...

Вибачте мені за слово «смерть»,
Вибачте... Можливо,
Я захочу рядки ці стерти,
Коли доведеться віддати вірші до друку.

IV

Ніч.
Безлюдна вулиця.
Стрілки годинника розітнули північ.
Коротка стрижка, довга шия,
А в моїй руці червоний шалик...

Sol əlimlə
Çıxarıram sol cibimdən saralmış bənizi –
Federiko Qarsia Lorka!

Baxıram saçlarınıza –
Qərb küləyinin oynatdığı o gur,
Dəniz-dalğalı saçlara...

Gözlərimi yumur,
Xəlvətə sinəmin üstə qoyuram şəklinizi –
Sol yana...

V
Gecədir.
Qaranlıq küçədir.

Və mən daha
Məneə görmürəm Sizə «sən» deyə
Müraciət etməkdə.

Qoy yatsın kübarlıqlar da
Saat bölgüsünün sol tərəfində.

Hələ ki açılmayıb sabah –
Hələ ki, çapalayırıq sağda,
Hələ ki gecədir,
Yoldaş Lorka,
Küçədir.

Лівою рукою
Дістаю із лівої кишені пожовклий образ –
Федеріко Гарсія Лорка!

Дивлюся на Ваші кучері –
На копицю хвилястого волосся,
З якими грався західний вітер...

Заплющую очі,
Обережно притискаю ліворуч до грудей Ваше фото –
До самого серця...

У
Ніч.
Темна вулиця.
І я більше
Не бачу перешкод у тому, щоб
Звертатися до Вас на «ти».

Нехай уся ввічливість
Спочиває поза місцем і часом.

Поки ми живі,
Не брешемо,
І триває ніч,
Друже Лорко,
І вулиця триває.

Baxın o ziyalı əyyaş,
 Onun kübarlığı da indi
 Ələddinin çırağından qurtulan cin kimidir –
 Azadlıqda!

Özü isə
 Bom-boş qədim çıraq kimi,
 Böyrü üstə uzanıb soyuq asfalta.

Axı mən nə deyəcəkdim sənə?
 Xatırlayacağam! Bir saniyə...

VI

Gecədir.
 Soyuq küçədir.

Federiko,
 Gözlərim önünə sənə o
 Qərb təbəssümünü gətirməklə
 Günəşin yandırdığı Qranadanı küçə-küçə
 Ayaqyalın gəzmiş oluram bu gecənin içində.

VII

Gecədir.
 Rütubətli küçədir.

Başımın üstündəki sınıq fənər
 Külək əsdikcə inildəyir –
 Ölməkdədir.

Погляньте на того інтелігентного п'яницю,
Саме цієї миті вся його вишуканість,
Як джин хмільний і джин, що вискочив із пляшки, –
На волі!

А сам він
Схожий на пляшку без листа,
Кинуту в холодні хвилі.

Що ж все-таки я хотіла тобі сказати?
Згадаю-згадаю! Хвилиночку...

VI

Ніч.
Холодна вулиця.

Федеріко,
Перед очима постає
Твоя західна усмішка,
І ось тоді, незважаючи на цю ніч,
Я повільно обходжу босоніж
Кожну вуличку пропеченої сонцем Гранаді.

VII

Ніч.
Сира вулиця.

Розбитий ліхтар над моєю головою
Від вітру видає майже виття –
Його ведуть на забиття...

QARAÇI QOLLARINDA

Ay baxır Əndələs çöllüyünə...

Turş qoxulu limonluqlar arasında
Həzin-həzin
Ağlayır yenə o gitara
Bir qıvrımsaç
Qarabuğdayı qaraçı qollarında

O qəmli gitara
Hər simində can verir avqust axşamına
Və uçar Si bemolla
Ağ buludların arasından boylanan «Qara ay» a...

Ağlayıır, ağlayıır, ağlayır o gitara...
Nəqarəti hələ də:

«*Federiko*
Qarsia
Lorka»

У ЦИГАНСЬКИХ ОБІЙМАХ

Дивиться Місяць на Андалузський степ...

Знову тихо плаче гітара
Серед ароматних лимонних дерев
Плаче в обіймах
Смаглявого кучерявого цигана

Ця сумна гітара
Кожною струною віддає душу
Серпневому вечору

І відлітає разом із сі-бемоль
На «Чорний місяць»
Що визирає з-за білих хмар

Плаааче, плааче, плаче гітара...
І той самий приспів:

*«Федеріко
Гарсія
Лорка»*

QISMƏT

Гисмет
(Азербайджан)

Поет, есеїст, журналіст.

Рустамов Гісмет народився 15 березня 1986 року у Баку.

Закінчив факультет журналістики університету Одлар Юрду, факультет творчості Бакинського слов'янського університету. Випускник Школи молодих письменників, учасник I Міжнародної конференції молодих письменників у Переделкіно, Міжнародного фестивалю поезії «Вечір каспійської поезії» (Туреччина).

Нагороджений стипендією Президента, премією Фонду «Надія світла», Міжнародною премією імені Вая Пшавела, Золотою премією Міністерства культури та туризму та ін.

Керівник культурного порталу Kulis.az, APA TV, викладач кафедри факультету мови та літератури Хазарського університету Азербайджанської Республіки, експерт книжкового журналу.

Автор книг «Вітрина», «Страждання Мегауполя», «Закон», «Richard Wagner, My Life» та інших.

SEVGİNİN GÖZLƏRİ VANQA

Beşinci mərtəbədə yaşayan ərgənlik qız
hər səhər qarşı binanın
doqquzuncu mərtəbəsindən düşən işıqla açargözünü.
Elə ki qalxdı və yudu əl-üzünü,
çayı qaynatdı, süfrəni açdı, elə ki
tələsik çayını içə-içə, yağ-balını yeyə-yeyə
guya otağın havası dəyişsin deyə
pərdələri çəkər,
pəncərələri açar üzü doqquzuncu mərtəbəyə.
Otağın havasından çox öz havası dəyişər...
Qızın içinə bir işıq düşər,
ışıq düşər doqquzun eyvanındakı siqaret közündən...
Maqnit kimi dartar qızı doqquzuncu mərtəbə.
Dartılar doqquza tərəf
ürəyi, saçları, əlləri, gözləri...
az qalar qanadlanıb uçsun.
Birdən qızı
atası çağırır, anası çağırır.
Bax onda mıxlanar,
elə həmin eyvana mıxlanar
qızın ürəyi, saçları, əlləri, dizləri...

Doqquzuncu mərtəbədə siqaret çəkən cavan
beşinci mərtəbədə gördüyü qıza baxar, düşünər,
arvadını səsleyər, deyər:
«beşinci mərtəbədə qalan qız kor deyil ki?»
«Bilmirəm», – deyər arvadı, «Nə olub ki?»
«Hər səhər bizim eyvana elə baxır, elə bil, heç nə görmür...»

СЛІПЕ КОХАННЯ

Дівчина на виданні живе на п'ятому поверсі,
щоранку розтуляє повіки
від світла, що падає з дев'ятого поверху
будинку навпроти.

Піднявшись, вмившись,
закип'ятивши чайник, накривши на стіл,
похапцем випивши чай, поснідавши,
здіймає фіранки,
ніби для того, щоб провітрити кімнату,
розчахує вікна назустріч дев'ятому поверху.
Вітер дме не у кімнаті, а швидше в її голові,
світло западає їй у душу, світло від сигарети, що тліє
на балконі дев'ятого поверху...

Дев'ятий поверх тягне дівчину, як магніт.
До нього тягнуться її серце, волосся, руки, очі...
Вона готова злетіти.

Раптом дівчину гукають батьки, зове брат.
Ось тоді приковуються, приковуються до того балкону
серце, волосся, руки і коліна дівчини...

Молодий хлопець, що курить цигарку на дев'ятому поверсі,
дивиться на дівчину з п'ятого поверху, дивиться і думає,
гукає дружину і запитує:

«Ти не знаєш, ця дівчина з п'ятого поверху, вона не сліпа?»

«Не знаю», – відповідає дружина, – «А в чому справа?»

«Щоранку вона так задивляється на наш балкон,

ніби нічого не бачить...»

ESKALATORUN ALTINDAKI QADINA

Kişilərin repressiyaya,
qadınların depressiyaya düşdüyü
illərdə yazılan
məktublara bənzəyir bu qadın.
Soyuq, əsəbi və kədərli...

Gözlərindəki təqvimdə yoxdur sabah,
dünənlər isə bugünə oxşar...

Düşənləri daha çox sevir bu qadın
çünki uzaqlaşmaqla məşğul
bütün çıxanlar.

Dost xəyanəti kimi acıdır səsi.
Elə bil, evlərə qarğış deyir
zəlzələ dilində.
Bilmirəm onu uzaqlara aparacaq
qatarı gözləyir, yoxsa ölümü
öz şüşə kabinəsində?..

Gözləri eynəkli,
əlləri daim kitablı oğlanların yanında
axmaq qızları görəndə
yəqin düşünür:
metro relsləri heç vaxt qovuşmaz...

ЖІНЦІ БІЛЯ ПІДНІЖЖЯ ЕСКАЛАТОРА

Ця жінка схожа на листи,
які написані у ті часи,
коли чоловіки зазнавали репресій,
а жінки – депресій.
Холодна, дратівлива і сумна...

Календар її очей не знає «завтра»,
а «вчора» схоже на «сьогодні»...

Їй більше до вподоби ті, що спускаються,
тому що всі, хто піднімається,
ідуть у далечінь.

У її голосі гіркота від зради друга.
Ніби проклинає будинки
мовою землетрусів.
Не знаю,
чи вона чекає
у своїй скляній кабіні
потяг, який відвезе її у в далечінь, чи смерть?..

Дивлячись на дурних дівчаток
поруч із хлопцями в окулярах, чії руки
вічно зайняті книжками,
мабуть, думає,
що рейки метро ніколи не перетнуться...

Kişilərin repressiyaya,
qadınların depressiyaya düşdüyü
illərdə yazılan
məktublara bənzəyir bu qadın.
Soyuq, əsəbi və kədərli...

Gözlərindəki təqvimdə yoxdur sabah.
Dünənlər isə bu günə oxşar...

Ця жінка схожа на листи,
які написані у ті часи,
коли чоловіки зазнавали репресій,
а жінки – депресій.
Холодна, дратівлива і сумна...

Календар її очей не знає «завтра»,
а «вчора» схоже на «сьогодні»...

EXCHANGE

Xoşbəxtlik endirimli dükanlarda,
«Azercell» in kampaniyalarında yoxdu.
Çay puluna
bulvarda öpüş satır polislər,
«İdiot» da tum çırtlayır adamlar...
Bu şəhərdə
uşaqların
alınmayan oyuncaqlarda
əlləri yox,
gözlərinin izi qalır...
Təklük qəpik-quruş olsa
xərcləməyə nə vardı ki...
Nə Milli,
nə İsveçrə banklarına sığmaz
içimdəki təklük.
Bir ömürlük və bir ürəklik
xırdalayın bu təkliyi noolar...
Çətindir
dünyanın
ən ağır daşınmaz əmlakı
təklüklə yaşamaq.
Mən inflyasiya istəyirəm!
Qardaş, bu şəhərdə
heç kimin bu təkliyə xırdası yoxmu?

EXCHANGE

Щастя не знайти у дешевих крамничках,
у кампаніях «Azercell».
Поліцейські продають на вулиці поцілунки
за гроші на чай,
люди лузають насіння із паперових згортків,
скручених зі сторінок «Ідіота»...

У цьому місті
іграшки,
які не купили дітям,
носять сліди не їхніх рук,
а тільки очей...

Якби самотність була грошима,
її легко можна було би витратити...

Моя самотність
не вміститься ні в «Міллі банк»,
ані у Швейцарський.
Будь лааска, розмінійте цю самотність
На одне життя й одне серце...
Важко
жити
із найважчою нерухомістю у світі –
Самотністю.
Я вимагаю інфляції!
Брате, хіба немає ні в кого у цьому місті
Дрібних монет на мою самотність?

BAŞIBƏLALI

Ürək dəyirman kimi işləyir.
Hər gün min əzab üyüdürəm...
Bir başibəlalı zəifliyim var ki,
xırda şeyləri ürəyimə salıb
çox böyüdürəm.
Niyə o qız istehzayla gülümsədi
şerimi eşidəndə,
saçlarımmı çox dağınıqdır
yoxsa çox şair görünürəm?
Niyə o oğlan dedi ki,
şeir yazırsansa acından öləcəksən...
Niyə diplomlar bitirmək haqqında sənəddir,
başlamaq haqqında yox?
Niyə başlamaq üçün
bitirmək haqqında sənəd lazım?
Deyəsən fəlsəfə sual verməkdən başlayırdı axı, hə?

ЗЛОЩАСНА СЛАБКІСТЬ

Серце працює як млин.
Кожен Божий день перемелює тисячу мук...
Є у мене злощасна слабкість:
Роздуваю кожну дрібничку,
Муху перетворюю на слона.

Чому та дівчина знущально посміхнулася,
почувши мої вірші,
волосся було скуйовджене,
я дуже схожий на поета?
Чому той хлопець сказав:
«Якщо пишеш вірші, помреш з голоду...»

Чому диплом – документ про завершення,
а не початок?
Чому для того, щоб почати
потрібно документ про завершення?
Здається, філософія також починалася із запитань. Хіба ні?

MİFOLOGIYA

Evə işığı
birbaşa günəşdən çəkmək,
suyu Atlantik okeandan.
Əbədi suyumuz gəlsin,
işığımız yansın.
Adam bəzən istəyir inansın...

Hədiyyə istəmək
Parisdən Eyfeli,
Romadan Pizanı xatirə kimi.
Nyu-Yorkdan Azadlıq heykəlini
oğurlamaq.
Dinamit qoymaq nəzir qutularına,
pirləri yıxmaq, dağıtmaq
baxmadan ağına-bozuna.
Bakının köynəyini açmaq ki,
şəhər nəfəs alsın.
Adam bəzən istəyir inansın...

«Eh...» – demək
dünya boyda bir «Eh...»
Nə sən ona,
nə o sənə,
nə külək Bakıya,
nə Bakı küləyə
olmasa da cavabdeh
yağışlı havalarda

МІФОЛОГІЯ

Провести у квартиру світло
від самого сонця,
воду – з Атлантичного океану.
Нехай вічно горить світло
і тече вода.
Іноді хочеться вірити...

Попросити як подарунок на пам'ять
про Париж Ейфелеву,
а про Рим – Пізанську вежу.
Вкрасти із Нью-Йорка
статую Свободи.
Покласти у скриньку для пожертв динаміт,
знести місця поклоніння, зрівняти із землею,
не вдаючись у дрібниці.
Розстібнути комір Баку,
щоб місто вільно дихало.
Іноді хочеться вірити...

Видихнути «Ех...»,
«Ех...» завбільшки як світ,
хоча ніхто ні за що не відповідає:
ні ти за нього,
ні він за тебе,
ні вітер за Баку,
ні Баку за вітер.
Бігати вулицями під дощем

papaqsız, çətirsiz
qaçmaq küçələr boyunca.
İctimai yerlərdə
heç kimi düşünmədən
öpüşmək dəlicə.
Adam bəzən istəyir inansın...

Bu şeri oxuyub
bəyənməyənlərlə,
razılaşmayanlarla
razılaşmamaq.
Susmaq və düşünmək ki,
«əşşi, nə isə qalsın...»
Adam bəzən istəyir inansın...
Adam bəzən istəyir inansın...

без шапки і парасольки.
Цілуватися пристрасно
у громадських місцях,
не зважаючи ні на кого.
Іноді хочеться вірити...

Чи не погоджуватися з тими,
кому не сподобалися,
хто не сприйняв
ці вірші.
Мовчати і думати:
«Та ну, нічого...»
Іноді хочеться вірити...
Іноді хочеться вірити...

BOMJ, FÜZULİ VƏ ÖLÜ SIÇANLAR

Həyat
onun gözlərində
zibillikdən tapdığı
almanın dişlək yeri qədər boş...
O hər gün tapdığı almalar qədər tox,
diləndiyi qəpiklər qədər sərxoş.
Saqqalı
qızların mini ətəklərindən uzun,
ümitsizliyindən qısa...

O
yağmurda çimər,
günəşdə qızınar.
Saçında bitlərin marşrut darısqallığı,
metro basabası var.
Onun üçün fərqi yoxdu
mənim, sənin, onun
Obamanın, Klintonun
gəlməsi, getməsi,
Azərbaycanın Fransaya uduzması,
Albaniyayla heç-heçə etməsi,
fərqi yoxdu qəti.
O bu şəhəri, bu məmləkəti
zibil yeşiklərilə tanıyar.
Ümid
onun üçün
bir zibil yeşiyindən
o birinə qədər məsafə...

БОМЖ, ФІЗУЛІ ТА МЕРТВІ МИШІ

Життя
в його очах
порожнє, як виїдений шматок яблука,
знайдений на смітнику...
Він щодня ситий настільки, скільки знайде,
п'яний настільки, скільки нажебрає.
Його борода
довша за міні-спідниці красунь,
але коротша од відчаю...
Він
купається під дощем,
гріється на сонці.
У волоссі копошаться воші,
нагадуючи тисняву в метро.
Йому байдуже,
хто прийшов або пішов,
чи я, чи ти, чи він,
Обама чи Клінтон,
а чи програв Азербайджан Франції,
чи зробив нічию з Албанією,
зовсім байдуже.
Він знає це місто, цю країну
від смітника до смітника.
Надія
для нього –
відстань від одного бака
до іншого...

Mikrodalğada fırlanan qrilləri görəndə düşünər
ki,
toyuqlar da məndən üz çevirir.
... çiçək dükəninin önündə dayanıb
qızılgüllərə baxan bomjun
gözlərində Füzuli şeir yazır.
Nəsə düşünür bomj...
Əllərini ciblərinə salır.
Cibindən
oynamaqdan yorulub ölən siçanlar çıxır...

Коли дивиться на гриль у мікрохвильових печах
думає, що навіть кури
вернуть від нього носи.
...в очах бомжа,
який застиг перед квітковим магазином,
Фізулі пише вірші.
Бомж про щось думає...
Запускає в кишеню руку.
Дістає із неї
мишей, які віддали Богові душу...

HEÇ NƏ, HEÇ NƏ...

Hər gecə kədər
Ekskalibur itiliyində bir iynəylə
venama düşər.
Tavanla üzbəüz qalaram,
saatım hamıdan geri.
Qolum çarpayıdan sallanar...
Hər gecə
qan verərəm ayrılığa
«Təklük» adlı hospitalda...
Rəngim payızlaşar
5 metr soldakı çarpayıda
ayrılıq ətə-qana dolar.
Yanağımın qırmızılığı
onun yanaqlarına kopyalanar.
Hər gecə
beləcə
Prometeyləşərəm və
ayrılıq qartallaşar.
365 gün Esxil qəhrəmanı olaram
«Təklük» adlı hospitalda...
Hər gecə
qoltuğumun altında
termometrin qızdırmasını ölçərəm.
Belimdəki şüşə təpəciklərdə qızarar ətim
havanı üfləyib içərəm qaşığı-qaşığı...
Beyin ölümü düşündükcə
başlar ürəyin qorxaqlığı.

НІЧОГО, НІЧОГО...

Скорбота щоночі
проникає в мою вену
гострою голкою, як Екскалібур.
Залишаюся віч-на-віч зі стелею,
а годинник відстає від усіх.
Рука звисає з ліжка...
Щоночі
здаю кров розлуці
у шпиталі з назвою «Самотність»...

Колір обличчя стає бляклим,
а розлука на сусідньому ліжку
заливається кров'ю.
Рум'янець моїх щік
переходить на її щоки.
Ось так
щоночі
я стаю Прометеєм,
а розлука – орлом.
365 днів на рік я стаю героєм Есхіла
у шпиталі з назвою «Самотність»...
Щоночі
міряю температуру термометра
під пахвою.
Червоніє тіло у скляних баночках на спині,
п'ю повітря ложечку за ложечкою...
У міру того, як мозок розмірковує про смерть,
серце охоплює страх.

Rəngli ümid həbləri
rəngsiz ömrə dodaq boyası, sadəcə...
Sonrası... sonrası... sonrası
Heç nə, heç nə.
Sağlığımız.
3,2,1...

Різнокольорові пігулки надії –
це лише помада для безбарвного життя...
А потім... а потім... а потім
нічого, нічого.
Бувайте здорові.
3, 2, 1...

GECƏNİN MELANXOLİYASI

Divarda əriyir
stoldakı şamın kölgəsi.

Şam işığı boyunca qaranlıqdı
işığın çatmadığı yerlər.

Masadakı adamlar üzü qara, susmuş...

Əsəbdən əlindəki alışqanı oynadır kişi
alışqanın gücü çatmır qaranlığa.
kişi masaya atır alışqanı
divarda əriyən kölgədə alışdırır
dodağındakı darıxmağı.
kişi bir tüstü darıxmaq çəkir içinə,
bulud üfürür qaranlığa,
alışır qanı
götürür alışqanı...

Qadın şamda bişirir baxışlarını...

Qaranlıq melodiyanın zilində
susur iki nəfər.

Sonra kişi darıxmağını çəkib bitirir
qadın yandırır qurtarır şamda baxışlarını...

МЕЛАНХОЛІЯ НОЧІ

Тінь свічки, яка на столі,
тане на стіні.

Навколо світла свічки – морок,
там, куди не доходить світло.

Люди за столом похмурі, мовчазні...

Чоловік нервово грається запальничкою,
її вогник безпомічний перед мороком.

Чоловік кидає запальничку на стіл,
прикурює тугу, затиснуту в губах,
на тіні, що тане на стіні.

Чоловік затягується тугою,
видихає хмару в темінь,
закипає кров,
знову бере запальничку...

Жінка спалює у свічці свій погляд...

Двоє мовчать
на найвищій ноті мелодії темряви.

Потім чоловік докурює свою тугу,
а жінка спалює в полум'ї свічки свій погляд...

Əriyir divarda
stoldakı şamın kölgəsi.
Azalan şam kölgəsi boyunca uzanır gecə
kişi alışqanı oynadır yenə
qadın baxışlarını atır şamın içinə
və beləcə
gecə nəqəratlanır.

Тане на стіні
тінь свічки, яка на столі.
Тягнеться ніч уздовж тіні свічки, що тане.
Чоловік знову бавиться запальничкою,
жінка кидає на свічку свій погляд.
І так
упродовж ночі.

UNUTMAQ, TƏRGİTMƏK VƏ ÖLDÜRMƏK

Əvvəl səni,
sonra kent səkkizi,
vodkanı,
sevməyi,
yazmağı unutmaq.
Sonra...
Sonra isə unutmağı...

Hər şeyi –
səni,
siqareti,
içkini,
yazmağı,
sevməyi tərgitmək.
Sonra...
Sonra isə tərgitməyi ...

Hamısını:
sonuncu kent səkkizi,
araq şüşəsini,
səni sevməyi,
şeir yazmağı,
unutmağı və tərgitməyi öldürmək.
Sonra...
Sonra isə öldürməyi...

ЗАБУТИ, КИНУТИ, УБИТИ

Забути.
Спочатку тебе,
потім «Kent-8»,
горілку,
кохання,
писанину.
А потім...
А потім лише забуття...

Кинути все –
тебе,
цигарки,
пиячити,
писанину,
кохання.
А потім...
А потім лише кидання...

Убити все:
останню цигарку,
пляшку горілки,
любов до тебе,
писання віршів,
забуття і кидання.
А потім...
А потім саму смерть...

BAĞIŞLANMA

Özünə məhkum olduqca,
özün cavablar verdikcə öz suallarına
çəpərlərin böyüyər, hasarların ucalar,
adamlar o tayda qalar,
sən eynəklərinin arxasında...

mən tütünlər çəkib şərəblər içmiş,
dənizlərdə günəşlər batırmış adamam.
özündən yaxşı heç kim aldatmır adamı...

Hara gedirəm, gedim,
harda gizlənirəm, gizlənim,
elə hey arxamca düşür
yeni günün axşamı.
Amma bilirəm
gün gələcək, uduzacaq eynəklər gözlərə,
şairlər sözlərə uduzacaq gün gələcək,
səslər qulaqları bağışlayacaq,
yollar ayaqları.
Allah uşaqları...

ПРОЩЕННЯ

В міру того, наскільки замкнений у собі,
в міру того, наскільки сам відповідаєш на свої запитання,
ростуть твої огорожі, височіють стіни,
люди залишаються по той бік,
а ти – за своїми окулярами...

Я людина, яка невтомно курила і пила,
людина, яка втопила у морях сонце.
Ніхто не обдурить людину краще її самої...

Куди б я не йшов,
де б не ховався,
невтомно мене переслідую
вечір нового дня.
Але знаю,
настане день і окуляри втратять очі,
поети втратять слова,
звуки пробачать вухам,
дороги – ногам.
А Бог – усім дітям...

ÇARƏSIZLIK

Danışdıqca adamlar
ağızlarından töküldülər,
çililkəndilər.
göründü sözlərinin altından
içlərindəki diktator,
qəlblərindəki bölgü.
ürəkləri yaltaqlığa döyündü,
sözlər boylarını
daha dəqiq göstərdi şəxsiyyət vəsiqəsindən.

Susdum.

Siqareti siqaretə caladım,
tüstü uddum, tüstüsüz yandım
adamlar danışdıqca.

Danışdıqca adamlar
yetimin tapdığı çörək kimi
didildim, parçalandım.
Söz-söz böyüdüm,
Cümlə-cümlə yaşlandım.
Gözlərimi yummağa,
əllərimi qulağıma tıxmağa utandım.
Yapmacıq gülüslərlə gülümsündüm.
Susmağın yalanını danışdım.

Gülümsünən sükutuma baxıb
danışdılar adamlar.
Çıxıb gedə bilmədim.
Axı kimsəm yoxuydu onlardan başqa...

БЕЗВИХІДЬ

Люди говорили,
слова сипалися із ротів,
розбивалися на уламки.
З-під цих слів піднімав голову диктатор,
який живе усередині,
частинка від серця.
Серця билися лестощами,
слова говорили про них
краще, точніше, ніж паспорт.

Я мовчав.

Кутив цигарки,
ковтав дим, горів без вогню
у міру того, як говорили люди.

У міру того, як говорили люди
я кришився, розпадався на шматки,
як хліб, здобутий сиротою.

Ріс слово за словом,
старів фраза за фразою.
Соромився закрити повіки,
затиснути вуха.

Посміхався штучною посмішкою.
Брехав мовою мовчання.

Люди дивилися на моє усміхнене мовчання
і говорили.

Я не зміг піти.

Адже, крім них, у мене нікого не було...

ANALIZ

Adamlar,
səhər acqarına
bir kibrit qutusu ürək verin analizə.
Görəcəksiz ki,
günahınızın atası şeytandı.
Görəcəksiz ki,
siz günaha hamiləsiniz...

Ağaclar,
səhər acqarına
bir kibrit qutusu yarpaq verin analizə.
Görəcəksiz ki,
yarpaqlarınızın atası buluddu.
Görəcəksiz ki,
siz ucalığa hamiləsiniz...

Dənizlər,
səhər acqarına
bir kibrit qutusu mavilik verin analizə.
Görəcəksiz ki,
maviliyin atası səmadı.
Görəcəksiz ki,
siz qağayılara hamiləsiniz.

Şairlər,
səhər acqarına
bir kibrit qutusu SÖZ verin analizə.

АНАЛІЗИ

Люди,
вранці натщесерце
здайте на аналізи у сірниковій коробці серце.
Ви побачите, що
батьком ваших гріхів є диявол.
Побачите, що
ви вагітні гріхом...

Дерева,
вранці натщесерце
здайте на аналізи у сірниковій коробці листя.
Ви побачите, що
батьком ваших листків є хмара.
Побачите, що
ви вагітні височінню...

Моря,
вранці натщесерце
здайте на аналізи у сірниковій коробці синь.
Ви побачите, що
батьком сині є небо.
Побачите, що
ви вагітні чайками.

Поети,
вранці натщесерце
здайте на аналізи у сірниковій коробці СЛОВО.

Görəcəksiz ki,
ALLAH var.
Görəcəksiz ki,
Hər şey dəqiqdi, düzdü.
Görəcəksiz ki,
dünya SÖZDÜ...

Ви побачите, що
БОГ є.
Побачите, що
все гаразд,
зрозумієте,
що світ – це СЛОВО...

QORXU

Olacaq, olacaq onsuz da olacaq
Hamı öləcək.
Hamı biləcək hər şeyi...
Elə buna görə də
məni daha
nə yaslardakı samovar çayı,
nə halva, nə dovğa
mərhum arxasınca
başlanan mübahisə, qovğa maraqlandırmır.
Məni daha nə məzarlıq,
nə də torpaq qorxudur.
Məni bu dünyada bir gün
şeyrsiz, dostlarsız,
sevgisiz qalmaq qorxudur...
İlahi, şükür bu uzun, bəstəboy
eynəkli, eynəksiz,
ürəkli, ürəksiz,
kök, arıq dostların varlığına, şükür!
gedənlərin qoyduqlarına,
qalanların sağlığına şükür!

СТРАХ

Станеться, станеться, все одно станеться.

Всі помруть.

Всі все дізнаються...

Саме тому

мене більше

не цікавлять, ні чай на поминках,

ні халва, ні довга,

ні суперечки, ні балачки

про покійного.

Мене більше не лякають,

ні кладовища, ні сира земля.

Мене лякає залишитись у цьому світі

хоча б на день

без віршів, друзів і любові...

Боже, дякую за цих

довготелесих, низькорослих,

підсліпкуватих, окатих,

сміливих і боязких,

товстих та худих друзів!

Нехай ті, що пішли, спочивають із миром,

нехай живі будуть здорові!

BLOK

Kilidləmək hər şeyi...
Eskalatorun dibinə
basdırılmış qadının
gözlərindəki yorğunluğu,
ümitsizliyi, kədəri.
İllərdi çayı şəkərsiz içənlərin
qonşularının qanında tapılan şəkəri kilidləmək.

Kilidləmək hər şeyi...
ərsiz və ümitsiz
qadının ikinəfərlik
yatağının boş yerini.
Qaz, su, işıq pulundan
qaçan kişilərin qüssəsini kilidləmək...

Bir azdan aldanacaq
və bir azdan qadın olacaq
qızın qızlığını,
yalqızlıqdan şərə hamilə şairin
şəirdən öncəki şeir boyda yalqızlığını
kilidləmək...

Sonra bütün kilidlərə
bir kilid vurub
tolazlamaq dənizə.

БЛОК

Заблокувати все...
Втому, відчай, тугу
в очах
жінки, вкопаної
до підніжжя ескалатора.
Заблокувати цукор, виявлений у крові
сусідів, які роками п'ють чай без цукру.

Заблокувати все...
Порожнє місце
на двоспальному ліжку
незаміжньої та зневіреної жінки.
Заблокувати тугу чоловіків,
які втікають від комунальних витрат...

Заблокувати
дівоцтво тієї,
яку скоро одурять і яка стане жінкою,
самотність поета,
вагітного віршами,
самотність, завбільшки як вірш...

Потім заблокувати
всі блоки
і викинути у море.

BAŞLAMAQ

Günəşimi gecələrdə gizlətdim,
neçə sevgi soyundum ürəyimdən,
neçə adam itirdim,
amma ümidimi üzmədim,
yaşadım, sənəcən, yaşadım.

Tez-tez qaçdım bu şəhərdən
vannalarda kağız gəmilərlə,
içində getmək sözü olan şeirlərlə qaçdım...
Ayaqqabılarımı atdım əjdaha yolların ağzına
amma sən başını qaldırıb saçlarını oynatdın,
gülümsədin...
Bitdim mən
Başladıq Biz.
Səsində tərbiyəli kitablar,
susmağında oxunmamış cildlərin ağırlığı,
gözlərin dənizlərlə əkiz...

Dənizgözlüm, səndə doğuldum
bürcüm balıqlar.

ПОЧАТОК

Своє сонце я заховав у ночах,
скинув із серця чимало кохань,
втратив багатьох людей,
але надії не втрачав,
жив, жив до зустрічі з тобою.

Часто втівав із цього міста
разом із паперовими човниками у ванній кімнаті,
разом із віршами, що містять слово «піти»...
Своє взуття кинув у пащу доріг-драконів,
але ти підняла голову і, поправивши пасмо,
усміхнулася...
Закінчився я
і почалися Ми.
У твоєму голосі розумні книжки,
у мовчанні – важкість непрочитаних томів,
очі твої римуються з морями...

О, моя мореока, я народився в тобі,
під знаком зодіаку риби.

TƏNBƏLİN ŞƏRİ

Nikotinli dodaqlarla
axmaq zarafatlara gülümsəmək,
eynəkli gözlərlə
ağlamaq adamların təkliyini...
bir az dəyişmək lazımdı

Eyni kafedə
dünənki kimi ümidlənmək nəyəsə...
dünənki üzlə gülmək,
dünənki dişlərlə yemək,
vaxt öldürmək dünənki cümlələrlə
sonda eyni sözü demək:
bir işə girişmək lazımdı...

ВІРШІ ЛЕДАРЯ

Сміятися прокуреними губами
із дурних жартів,
оплакувати зашкеленими очима
людську самотність...
Треба трохи змінитися.

У тій же кав'ярні,
що і вчора, сподіватися на щось...
сміятися вчорашнім обличчям,
їсти вчорашніми зубами,
вбивати час вчорашніми фразами,
а зрештою сказати те ж саме:
треба щось зробити...

ДИМИТЪР ХРИСТОВ

Димитр Христов
(Болгария)

Поет, драматург, перекладач, бард.

Народився 17 травня 1957 року в м. Благоевград. Закінчив філологічний факультет Софійського університету ім. Св. Климента Охридського. Працював референтом з поезії в Спілці болгарських письменників, головним редактором газети «Болгарський письменник», був головою Творчого фонду, завідуючим відділу літератури в газеті «Пульс», автором і ведучим телевізійної програми «Час для поезії», директором підприємства «Софкнига», головним експертом Міністерства культури Болгарії. Упродовж 2009-2015 років очолював Болгарський культурно-інформаційний центр в Скоп'є (Республіка Македонія). Із серпня 2015 року до даного часу – директор відділу міжнародних зв'язків у Спілці письменників Болгарії.

Автор поетичних збірок: «Робочий день», «Ранена свобода», «Листи до Єви», «Болгарські видіння», «Балада про любов», «Романтика і попіл», «Серцевий ритм», «Молитва за Болгарію», «Хліб і вино», аудіо-альбому з авторськими піснями, а також книги п'єс.

Добірки віршів у перекладі українською мовою публікувалися в часописах «Молодь», «Всесвіт», «Літературна Україна», «Дніпро» та ін. 2012 року в луцькому видавництві «Твердиня» вийшла збірка поезій Д. Христова «Крізь кордони» в перекладі з болгарської Анни Багряної (серія «Сучасна балканська поезія»).

Лауреат Національних літературних премій ім. В.Башева та ім. П. Славейкова, премії Спілки болгарських письменників, Національної премії ім. Д. Дебелянова, Міжнародної премії «Літературний Дедал» (Македонія), Міжнародних літературних премій ім. Г.Сковороди та ім. М.Гоголя (Україна).

САМОВИЛА

Тя имаше ефирна кожа
и глас на птица в утринта.
А любовта ѝ бе набожна –
грехът е част от светостта.

Тя имаше коси от свила,
те галеха ме като в сън
и будеше ме самовила
във утро със камбанен звън...

И днес, когато омагьосан
погледна хубава жена,
аз търся самовила боса –
сред тъмнината – светлина.

САМОВІЛА

Вона має ефірну шкіру
і голос пташиний. Крім того,
любов її – чиста віра,
де гріх – це частина святого.

Косима шовковими тіло
пестить щоночі, мов сниться,
й будить мене самовіла
вранішнім дзвоном дзвіниці...

А зранку дивлюсь заціміло
на жінку, вродливо-пресвітлу,
шукаю в ній босу вілу –
крізь темінь шукаю світло.

НЕПОВТОРИМОСТ

Повтарят се и случки, и събития,
повтарят се сюжети и съдби,
и радости, и болки, и обиди,
а споменът неповторим скърби,
ако поне веднъж не се повтори
това, което нявга е било,
което е говорено и сторено,
и писано с перо или с крило.
Но любовта едва ли се повтаря –
тя е безсмъртна – част от вечността,
не се повтаря както Бог и Вяра...
Повтарят се животът и смъртта.

НЕПОВТОРНІСТЬ

Повторюється все і раз за разом
повторюються долі та сюжети,
і радості, і болі, і образи,
а спогад зажурився, бо усе те,
що мав уже ніяк не повторити,
те, що було і відійшло з теплом,
те, що сказав або колись зробив ти,
те, що написано пером або крилом.
Лише любов – безсмертна й неповторна,
частина вічності вона, небесна твердь,
як Бог єдиний й Віра чудотворна...
Повторюється все: життя і смерть.

САМОТНИКЪТ IV

Предизвиквам живота,
ненавиждам смъртта,
но живея самотно
и съм сам в любовта.
Не унивай, Любима,
всеки влюбен е сам,
щом душата ранима
е на чувствата храм
и тъга предусеща
в своя страстен копнеж...
Две тела като свещи
стапя пламък горещ.

Самота нетърпима!
Щом протегна ръка,
с Теб и с Нея сме трима
и обгръща ни мрак.

САМІТНИК IV

Кидаю виклик життю,
смерть неприйнятна, і
сам віддаюсь почуттю,
та ж самота у житті.
Знаєш, Кохана, Мила,
кожен, хто любить – сам,
кожна душа вразлива –
в ній для кохання храм,
тільки печалі звичні
у почуттях тремтять...
Наші тіла, мов свічі,
в полум'ї догорять.

Шквал самоти земної
стерпіти сил нема.
Разом із нею нас трое
і огортає тьма.

БЕЗСМЪРТИЕ

Поетът е ловец на мигове.
Поетът е ловец на митове.
Опитомява мимолетното
и го дарява с вечност,
тъй както любовта
с пулсации от страст,
с конвулсии от нежност
ни кара да се чувстваме
безсмъртни.

Поетът
е самоубийствено раним,
готов е да се жертва винаги.
Но Времето, Пространството и Действието
са триединството, с което
той моделира Бъдеще.

Докосне ли ни
поне един безкраен миг
поезия,
осмисляме съдбата
и смелостта да продължим.

Поетът
превърща кръвта си във мастило,
а мастилото – във кръв.
Песента му е любовница на риска
и сестра на Свободата.

БЕЗСМЕРТЯ

Поет – це мисливець митей.
Поет – це мисливець мітів.
Приручає швидкоплинне
і робить його вічним,
а любов
із пульсаціями від пристрастей,
із судомами від ніжності
змушує нас відчувати себе
безсмертними.

Поет
до самозгубного вразливий.
Готовий жертвувати собою завжди.
Але Час, Простір і Дія –
трійця, якою
він моделює Майбутнє.

Чи торкнеться нас
хоча б одна безмежна мить
поезії,
щоби ми пізнали сенс буття
та впевнено жили далі.

Поет
перетворює свою кров на чорнило,
а чорнило – на кров.
Його пісня – коханка Ризику
і сестра Свободи.

Поета ще го разберат потомците,
от него ще се учат...
А връстниците не забелязват
в стиховете му изстрадани
своята нелепа участ.

Поетът надживява
Времето, Пространството и Действието,
той е херувим.
Щом във нас остава
нещо от поезията му,
ще се преродим.

Поета зрозуміють нащадки,
Вони у нього вчитимуться...
А однолітки не помічають
у його вистражданих віршах
власної присутності.

Поет переживає
Час, Простір і Дію,
він – херувим.
Якщо в нас залишиться
щось із його поезії,
ми відродимося.

JOHN MCCROE

Джон Мак-Крей
(Канада)

Канадський військовий лікар, педагог, поет і художник, учасник Першої світової війни.

Джон Мак-Крей (англ. John McCrae) народився 30 листопада 1872 року в місті Гуелф (провінція Онтаріо) у родині шотландських емігрантів.

Закінчив Гуелфський колегіальний університет, Королівський військовий коледж Канади за фахом артилериста, Сільськогосподарський коледж Онтаріо зі ступенями в області англійської мови і математики.

1894 року вступив до університету Торонто вивчати медицину, там же написав перші вірші. Під час Другої англо-бурської війни служив у британській артилерії.

Закінчивши університет, в 1902 році призначений патологоанатомом в Монреальську загальну лікарню, а пізніше переведений в Королівську лікарню Вікторії. У 1904 році він став ад'юнкт-професором в цій установі і тоді ж на кілька місяців відправився до Великобританії для підвищення кваліфікації, ставши за підсумками навчання членом Королівської колегії лікарів.

У 1905 році він відкрив власну лікарську практику, хоча продовжував працювати і читати лекції в інших лікарнях. У тому ж році Джон Мак-Крей став патологоанатомом у дитячій лікарні Монреаля, а в 1908 році призначений в Королівську інфекційну лікарню Олександрі. До 1911 року викладав в університеті Вермонта, маючи звання професора патології, в університеті Макгілла в Монреалі. У 1912 році виступив одним із співавторів підручника по патології.

Служив військовим хірургом під час Другої битви у Бельгії. Найбільше відомий як автор вірша «На полях Фландрії», завдяки якому з'явився символ пам'яті загиблих у цій війні – червоний мак. Помер на фронті від пневмонії.

IN FLANDERS FIELDS

In Flanders Fields the poppies blow
Between the crosses, row on row,
That mark our place and in the sky
The larks, still bravely singing, fly
Scarce heard amid the guns below.

We are the Dead. Short days ago
We lived, felt dawn, saw sunset glow,
Loved, and were loved, and now we lie
In Flanders Fields.

Take up our quarrel with the foe:
To you from failing hands we throw
The torch; be yours to hold it high.
If ye break faith with us who die
We shall not sleep, though poppies grow

In Flanders Fields.

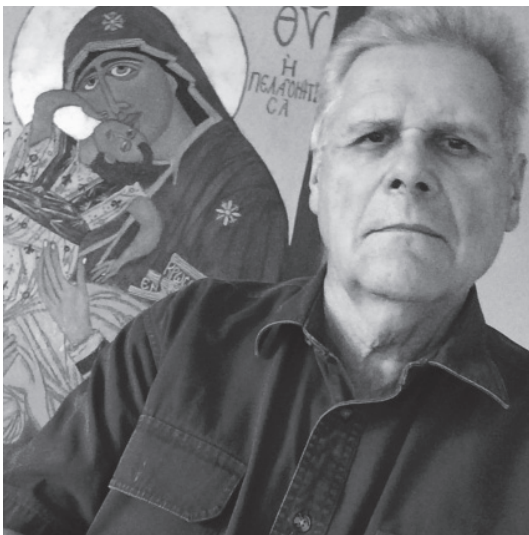
У ПОЛЯХ ФЛАНДРІЇ

В полях фламандських мак цвіте,
Хрестами ряд за рядом йде,
Щоб знали, де ми. Наверху
Співає жайвір без страху,
А знизу зброя ще гуде.

Ми мертві. Вже не буде нас,
Світанку не настане час.
Назавжди ми заснули тут
В полях фламандських.

Прийми ж, мов дар, вогонь атак
І смолоскип, неначе знак,
Що віру нашу не зломить.
Не забувай нас ні на мить.
Ще й досі червоніє мак

В полях фламандських.

HARVEY SPAK

Гарві Спак
(Канада)

Поет, іконописець, режисер.

Гарві Спак народився 4 серпня 1941 року у м. Вергевіль (Канада) у сім'ї українського емігранта. Виріс серед української діаспори.

Закінчив університет Конкордія (Квебек). Письменник, іконописець, режисер. Зокрема, відомий за фільмами «Подорож надії: Українська католицька церква в Альберті», «Едмонтон» та іншими.

Захоплюється садівництвом та полюванням.

Автор збірки поезій «Правління англійських ковбоїв закінчилося». Також, поезія Гарві опублікована на сайті «Versindaba» та інших інтернет-виданнях.

**THE BIG LADY
IN THE CHINESE RESTAURANT**

She starts up a conversation with me
as I eat my fried rice: “My husband
had a heart attack ten years ago.
I was gonna drive him to the hospital.
I can’t go to the hospital dirty, he says.
I gotta have a bath. You stupid bastard,
I said. There isn’t time. You’ll die in the bathtub!
But he insisted. So I stood him up in the tub
and gave him a sponge bath».

(Mundare, Alberta, October 8, 2007)

ВЕЛИКА ЛЕДІ У КИТАЙСЬКОМУ РЕСТОРАНІ

Вона зі мною почала розмовляти,
Коли я їв смажений рис: «У мого чоловіка
Десять років тому трапився інфаркт.
Я збирала його до лікарні.
«Я не можу поїхати в лікарню брудним, – сказав він. –
Я маю прийняти ванну.» «Ти – ідіот, –
Сказала я. – Немає часу. Ти помреш у ванні!»
Але він наполягав. Тому я поклала його у ванну
і дала губку».

(Мандер, Альберта, 8 жовтня 2007 р.)

DONNY'S STORY

(January, 1983)

There was a blizzard and the school bus
got stuck in a neighbour's driveway.

Laura and I were the last kids on the bus
and the neighbour phoned our Dad.

Let them stay put, he said, I'll be there.

An hour later a phantom loomed out of the storm:
Dad in his fur hat and buffalo coat
perched atop his Massey Harris.

He hooked up a chain and towed the bus
to the open road.

Come on! Dad yelled through the wind.
We hopped on the tractor and gripped the fenders
as he set a course for home.

Thirty minutes later we stumbled snow encrusted
and half frozen into the kitchen where Mother
was frying donuts in a cast iron frying pan.
The redolence made us swoon.

ІСТОРІЯ ДОННІ

(Січень, 1983 р.)

Була хуртовина і шкільний автобус
застряг на узбіччі біля сусіда.

Лаура і я були останніми дітьми в автобусі
і сусід подзвонив нашому татові.

«Нехай вони лишаються там, – сказав він, – я буду».

Через годину виднівся у хуртовині силует:
Тато в капелюсі та пальті із буйвола
сидів у «Массі Гарріс».

Він підчепив ланцюг і буксирував автобус
на відкриту дорогу.

«Рушай!» – тато гукнув за вітром.
Ми перескочили на трактор і вхопилися за кранці,
Прямуючи додому.

Через тридцять хвилин ми, інкрустовані снігом
і напівзамерзлі, стояли на кухні, де мама
у чавунній пательні смажила пончики.
Ми від пахоців втрачали свідомість.

Hot mugs of tea and fresh donuts revived us.
For supper there was soup: chicken
simmered with garlic, carrots, peas and onions
and laced with homemade pasta so thick
a horseshoe could float in it.
Mother was the best Ukrainian cook
in the world.

They're gone now,
taken up to heaven in a blizzard of angels.
Boy we sure miss them.

До тямі привели чашка гарячого чаю та свіжі пончики.
На вечерю був суп: курка,
зварена із часником, морквою, горохом і цибулею,
присмачена домашніми макаронами, настільки товстими,
що вони здавалися схожими на підкову.
Мати була найкращим українським кухаром
у світі.

Вже їх немає, вони пішли,
піднімаючись ангелами до небес серед заметів.
Хлопчиківі, напевно, їх не вистачає.

UKRAINIANS WITH FIREARMS

«Vegreville Observer», December 19, 1919:

«The dead body of Tudor Mykilenko, an aged Austrian (Ukrainian) was found at the bottom of a well on his farm 10 miles north of Mundare on Saturday, December 6. The dead man was 60 years old, and when his body was hauled from the well a wound was found in his chest caused by a rifle bullet. Whoever fired the shot is believed to have committed murder and then thrown the body to the bottom of the well».

Ukrainians are adept at the use of firearms.

Take the case of my father, Paul Spak.

On the afternoon of October 29, 1955,

he was out duck hunting, driving south from Two Hills with my cousin Nestor Hryciw.

They spotted a whitetail buck and two does in the ditch.

Not skipping a beat my father told Nestor to pull over, poked his 12 gauge out the window and gave that buck a No. 4 load in the neck at a range of 15 feet.

Nestor remembers the buck dropping in his tracks.

Father killed the deer illegally.

He had no big game license, no deer tag.

The two men acted with speedy resolve.

Tossing the buck into the box of their Fargo pickup, they drove at high speed to the farm of Nick Hryciw where in a great horse barn that deer was rapidly hung, drawn and quartered.

УКРАЇНЦІ ІЗ ВОГНЕПАЛЬНОЮ ЗБРОЄЮ

*«Вегревільський оглядач», 19 грудня 1919 року:
«Мертве тіло Тюора Мікіленка, старого австрійця
(українця) було знайдено на дні колодязя на його хуторі в
10 милях на північ від Мундаре, у суботу, 6 грудня.
Померлому було 60 років і коли його тіло витягнули з
колодязя, у грудях побачили стріляну рану від рушниці.
Той, хто стріляв, спочатку убив його, а потім кинув тіло
на дно колодязя».*

Українці знають, як використовувати вогнепальну зброю.
Як приклад, випадок мого батька Павла Спака.
У другій половині дня 29 жовтня 1955 року
він полював на качку, сходячи на південь
з гори разом зі своїм двоюрідним братом Нестором Грицівим.
Вони помітили на дорозі білохвостого оленя і ще двох –
у канаві.
«Нумо, стріляй», – сказав мій батько Нестору,
виставивши у вікно рушницю 12 калібру та
вцілившись в оленя № 4 в шию з відстані 15 футів.
Нестор згадує, як олень упав на дорозі.

Батько вбив оленя незаконно.
У нього не було на це ліцензії, але оленя вже немає.
Двоє чоловіків квапливо та рішуче
закинули оленя у багажник пікапа Фарго
і швидко поїхали на ферму Ніка Гриціва,
де у великій красивій стайні
його швидкоруч оббілювали і четверували.

That winter, strange frozen dark-red chops
began to appear in my mother's cast iron frying pan.
Having never before eaten, much less seen venison
I inquired about the sizzling meat.
«It's veal from Uncle Nick's farm», came the reply.

Father kept the rack, a nice 4-pointer.
He brazenly screwed the skull plate
to a large dark-stained plywood shield
and hung it above our Philco radio.
«If anyone asks where I got the horns», he said,
«Tell 'em I found them in the bush»

In my own genes I believe that I carry
both the instincts of that 1919 murderer
and my father's opportunistic killing skills.
How else to explain this season's systematic
gunning down of two does and one buck?
A Ukrainian with a firearm.
Only in my case I was licensed to kill.

(Mundare, Alberta; 12, December 2009)

Тієї зими дивні морожені темно-червоні відбивні
почали з'являтися на маминій чавунній пательні.
Ніколи раніше їх не їв, бо майже ніколи не бачив оленину.
Я поцікавився смаженим м'ясом.
«Це телятина з ферми дядька Ніка», – почув у відповідь.

Батько взяв стійку та гарний чотирикутний покажчик.
Череп оленя нахабно прикрутив
до великого темного фанерного щита,
який повісив над нашим радіо Philco.
«Якщо хтось запитає, де я взяв роги, – сказав він, –
Скажи, що знайшов їх у кущах».

Я знаю, що у своїх генах ношу
інстинкт того убивці 1919 року
і опортуністичні звички мого батька вбивати.
Як іще пояснити систематичність
відстрілу одного-двох оленів на сезон?
Українець із вогнепальною зброєю.
Тільки у моєму випадку я маю ліцензію на вбивство.

(Мундаре, Альберга, 12 грудня 2009 р.)

THE FIELD

To live your life is not as simple as to cross a field.
And to cross a field is to die.

Every death is of consequence;
notice its legalities: a doctor
must pronounce a person dead to make it legal;
police must investigate a suspicious death;
a coroner must call an inquest.
Human death is cloaked in officiousness.

But the death of a deer crossing Adam's pea field
and felled by a shot from my rifle
is of no import except for the deer
and for me.

To the deer it was the substance
of searing pain from a torn heart and lungs.
For me it signified a sense of accomplishment.
It added up to the sweet smell
of thick yellow fat beneath the skin
of the doe's belly; the earthy perfume
of blood and viscera spilled out on yellow stubble.
All these things accompanied by a musical score
of croaking ravens and yapping coyotes
who've smelled the deer's blood
on the sharp morning air.

How sweet the flesh of this elegant creature
slain in a pea field.

To live your life is not as simple as to cross a field.

ПОЛЕ

Життя прожити – не поле перейти.
А перейти поле – значить померти.

Кожна смерть є наслідком;
зверни увагу на закономірність: лікар
повинен визнати особу мертвою, щоб узаконити смерть;
поліція повинна розслідувати підозрілу смерть;
коронер за фактом смерті повинен розпочати розслідування.
Людська смерть просякнута офіційністю.

Але смерть оленя, що перетинав Адамове поле
убитого пострілом із моєї рушниці,
нічого не значить, окрім як для оленя
і для мене.

Для оленя – це звільнення
від пекучого болю розірваних серця та легенів.
Для мене – це відчуття виконаного обов'язку.
Все це доповнювалось духмяним запахом
товстого жовтого підшкірного жиру
із черева тварини; земляні аромати
крові та нутрощів виливалися на жовту шкіру.
Це супроводжувалося музикою
від каркання ворон та дзявкання койотів,
якою пахтіла кров оленя
у різкому ранковому повітрі.

Яке гарне тіло цього елегантного створіння,
вбитого в гороховім полі.

Життя прожити – не поле перейти.

MULE DEER HAIKU

orange harvest moon
a deer crossing open land
falls to my rifle
 my knife opens it
 i empty its warm fullness
 blood soaks the dry grass
 the mantle of night
 studded with dancing stars
 cloaks my fine butchery

МУЛ ДІР ГАЙКУ

помаранчевий серпанок місяця
олень який мчить полем
падає на мою гвинтівку

мій ніж розпорює його
з порожнини ллється тепло
кров просочує суху траву

мантія ночі

всипана мерехтливими зірками
накриває цей чудовий двобій

REMEMBER ME!

When the winter's so hard
that starving horses
rear up to eat the straw thatch
from the roof of our farmhouse,
remember what I've said.

When November's ravens mass
to drink the blood
of a freshly killed deer,
remember my words.

When mating eagles
grapple each other's talons
and tumble in free fall toward
the spinning green earth of spring,
think of my love.

I'm like the living waters
of the spring behind the grain elevator
that flows despite winter's hard frost,
making a volcano of fresh ice every day.

Remember me when you hear
the jangle of horse bells in the night,
and discover the polished ice sleigh tracks
in the snow.

ПАМ'ЯТАЙ МЕНЕ!

Коли взимку важко,
коли голодні коні
з'їдають соломку із даху
нашого старого будинку,
згадай, що я казав.

Коли згряя ворон у листопаді
п'є кров
щойно убитого оленя,
пам'ятай мої слова.

Коли у двобої орли,
уп'явшись один в одного кігтями
падають у вільному польоті
коловоротом на зелену весняну землю,
думай про мою любов.

Я – як жива весняна вода,
що тече за зерновим елеватором,
тече, незважаючи на тріскучий мороз,
створюючи вулкан зі свіжого льоду.

Пам'ятай мене, коли уночі
чуєш галасливий дзвін коней
і відкриваються на снігу льодяні доріжки
для саней.

Remember me when you see
the dark shapes of the deer emerging
at dusk to paw away the snow
and eat the slough grass.

Remember me my love!
Remember me when the blood-orange sun
rises from the ice fog
on the bleakest winter morning.
Remember me,
and warm me with your love.

Пам'ятай мене, коли бачиш
темний силует оленя, який з'являється
у сутінках, щоб відгребти сніг
та поїсти лугової трави.

Пам'ятай мене, моя любове!
Пам'ятай, коли криваво-помаранчеве сонце
піднімається із крижаного туману
над похмурих блідим зимовим ранком.
Пам'ятай мене
і зігривай мене своєю любов'ю.

MĀRIS SALĒJS

Маріс Салейс
(Латвія)

Поет, перекладач, літературознавець.

Маріс Салейс народився 1971 року.

Упродовж 1988-1992 років навчався в Ризькій середній школі прикладного мистецтва. Закінчив відділ текстильного мистецтва Латвійської академії мистецтв (1999 року). У 2011 року отримав ступінь доктора філологічних наук. Працював у бібліотеці Латвійської академії культури. З 2006 по 2015 рік працював у Латвійському університеті літератури, фольклору та художнього інституту. Займався дослідженням творчості Улзая Берзінша, Хармана Маргіра Мавсвського та інших.

Автор чотирьох поетичних збірок: «Мамо я бачив цю пісню» (1999), «Моя політика» (2001, премія імені Анни Дарги), «Трохи більше» (2013), «Як перед громом» (2016, премія імені Оярса Вацієтіса). Також, автор монографії «Улдіс Берзінш. Життя і поетика часового простору» (2011, нагорода року у Латвії в галузі літератури).

Перекладає з української, польської та інших слов'янських мов.

Поезія Маріса Салейса перекладена українською, литовською, англійською, польською, російською, фінською та іншими мовами.

I

Liānai Langai

staigājam pa trokšņu galotnēm
putekļu un kļavu apskurbuši
autobusu oranžības vidū
minot kluso asfaltu un sauli
ieelpojot šķavīgajās nāsīs

garām tirgus nomalei ar augļiem
divkārt nocenotiem graizītiem (un gardiem
tikai iedomās). jo vasara jau cauri
rīts ar sala pleķiem ēnu vietās
un pret leti sīku naudu šķinda
(ja vēl kādam saldējuma prasās)

staigājam un debess savā krāsā
iejauc mākoņus un skursteņdūmus
kādā stumbrā atmirdz mizas brūnums
namu pārtraukumā zvēro parks

te nu esam. salnas gaisā
plēnē atvasaras gars

I

Ліані Ланге

ходимо шумовими піками
п'яніючи від лип і пилу
в помаранчевості автобусів
нехтуючи асфальтом і вбираючи
сонце у зашмаркані ніздрі

околиці ринку в обрізках
із подвійною уцінкою (смачною
лише у мріях) скінчилося літо
де тіль там лисина ранкової паморозі
та мідь б'ється у бляху прилавка
(якщо до пломбіру ласий)

ми ідемо а небо до свого кольору
підмішує хмари і труби
коричневі грубі стовбури
і проріджений парком поліс

ми тут. на першому морозі
грона бабиного літа

II

Jurim Kunnosam un Gatim Krūmiņam

viegla viegla kā tava vienīgā vasara tērauda nāsīm
un kūpošiem miglas pavardiem vakara upēs
ir ilgošanās pēc kaut kā svēta un varbūt
tam lemts būs notikt pēc otrā vai trešā zvana
kad apsargam pierē virs uzacs satumsīs rēta
un glāzē iemestais ledus gabals
sasprāgs ar petardes troksni. tad spārnos

pacelsies visi kam nolemts pēc sugas. pārējie kūņosies ielās
kur nākotnes ļodzīgais atveids
pilēs no reklāmu brūcēm

bet allaž kas paliek pāri. kāda smilga vai smaids vārīgs
pietur mūs drupajā brīdī
kad sasveras rīga pret upi

un zvaigznes notrūkst no gaismas

II

Юрісу Кунносу і Гатісу Круміньшу

легко легко ніби це твоє єдине літо зі сталевими ніздрями
з туманними вогнищами що киплять у вечірніх річках
туга за чимось святим і тому можливо
все збудеться коли подзвонять вдруге або втретє
коли в охоронця над бровою у лобі потемніє рана
і кинутий до келиха шматок льоду
вибухне з тріском петарди. тоді на крило

встануть усі кому судилося там бути. інші поринуть у вулиці
де розмите майбутнє
виллється зі шрамів реклами

але щось завжди зостається. боязка і сором'язлива усмішка
втримає нас в ту вразливу мить
коли рига сповзатиме у річку

і зірки зірвуться зі світла

* * *

a.

a burts ir skaists. burts a ir kā apaļa acs
burts a mirdz lapotnē. burts a skatās manī
nemirkšķēdams iz alicu biežņas pie ūdensbākas.
burts a nāk no pirmajiem gadiem.
viņš redz dzeltenu sienu un vietu kur
bija reiz suns. Suns ir nomiris un būda norakta.
tur tagad ūdensbāka. Pilna ar smagu
mirdzošu ūdeni ko piedzīvojušas visādas
sīkbūtnes. Vēl ilgi varētu skatīties atspulgā
sviest tajā pārkniebtus tūju čiekurus kam
balzama smarža. tad pa ūdens
virsu izlīst varavīkšņaini loki.
saceļas vējš un kāds sauc pusdienās.
uz virtuvi. es redzu vecomāti
kas no pavārnīcas lej kaut ko zeltainu.
sauli. ēnu. diļļu smaržu. truša gabalu. zivi

paņem maizīti viņa saka

nē noskaitīsim lūgšanu

(caur mušu dūkšanu)

tā labi

* * *

а.

літера «а» схожа на око. літера «а» гарна
літера «а» мерехтить поміж листям. вона дивиться на мене
із заростей аличі біля старої бочки не кліпаючи.

літера «а» прийшла з тих перших часів.

літера «а» бачить жовту стіну і місце де
колись був собака. Собаки немає буду знесли.

тепер там діжка. повна важкої

мерехтливої води населеної всілякою

дрібнотою. Можна довго вдивлятися у відображення

кидаючи в нього роздзьобані шишки туї вони

пахнуть бальзамом. потім водним

плесом простеляються райдужні кола.

здіймається вітер і хтось кличе обідати.

до кухні. я бачу бабусю

яка ллє щось золотисте з ополоника.

сонце. тїнь. аромат кропу. шматочок кролика. риба

каже візьми хлібину

ні спочатку молитву

(крїзь мушине жу-жу)

от і добре

* * *

Kungs
pasaule bija dobja
kā pirms pērkona
putni dziedāja tuvu ausīm:
krā krā vērna vērne
vīnainos augstumos

* * *

ne vēja man ne sudrabotas gaismas
vien tavu acu maigais vēsums mani dziedē
kad sienāži sāk savas dziesmas briedēt
pa sausu smilgu galiem lēkājot

caur krēslu neredzēt
uzminēt pēc skaņām
un dziļi dzimtā mēlē kost

* * *

Господи
світ був порожнім
як перед громом
птахи співали біля моїх вух:
червоний вінок
на висоті висот

* * *

я не вітер не засріблю світла
лише тиха прохолода твоїх очей зцілює мене
коли коники починають викрикувати свої пісні
стрибаючи через верхівки сухої трави

у сутінках нічого не видно
вгадати за звуками
і відчутти присмак рідної мови

* * *

visa pasaule šķiet tik trausla
ka tūdaļ pat pašķīdīs zaļos viļņos un iznirs
vasaras aromāts – tāds silts
zumošs kņudinot mežu smaržu
tev nāsīs. bet tūdaļ pat vajadzētu
apstāties ar visu laptu somā
atvadīties no dubļu kupenās sarukušās
ziemas un vēlreiz palūkoties tev acīs
tevi nosaukt vairs nevaru. un neviens
to nevar. mirdz laiks mirst mirkļi
atlupuši kā zvīņas. ko bēdāt
tava pasaule trausla zudīs es vasaru
saukšu un nosaukšu tevi tās vārdā
uz dūmu uz debesi iesi
pār rudzi miezi un kviesi
pasaules biežņa saruks par punktu
samtainu tumšu bet kliegšus
augšup skries ķīvītes aizsedzot
vienu vai otru zvaigzni

* * *

весь світ здається таким крихким
от-от зацвітає зеленими хвилями і одразу вмирає
літній аромат – такий теплий
пронизливий прохолодний запах лісу
лоскоче тобі ніс. але зараз тобі лише потрібно
зупинитися із ноутбуком у сумці
попрощатися із брудними краплями
зими щоб іще раз подивитися тобі ув очі
бо я більше не зможу покликати тебе. і жоден
цього не зможе. у блискавках часу вмирають миті
відстають як луска. не треба сумувати
за цим крихким світом, я втрачу це літо
я назву тебе і назву його іменем
але побачу у небі дим
над житом ячменем і пшеницею
і світ зменшиться до крапки
оксамитово-темної чайка летітиме
угору прикриваючи
ту чи іншу зорю

* * *

caur dzelmaino
caur dzirksteļaino
dzīvi dotu

tevi – man
kā visu citu
šajās retās stundās
kas lēni uzplaiksn

asinīs

* * *

через глибину
через сяйво
дарую життя

тобі
як і всім іншим
у ці рідкісні години
які повільно розливаються

у крові

ПАВЕЛ КРИЧЕВСКИЙ

Павло Кричевський
(Україна-Росія)

Поет. Перекладач. Есеїст.

Павло Кричевський народився у 1961 році в місті Ромни, Сумська область.

Навчався на факультеті іноземних мов Сумського державного педінституту імені А.С. Макаренка, на факультеті журналістики Київського державного університету імені Т.Г. Шевченка. З 1993 року живе у Росії. Керівник приватного навчального центру з вивчення іноземних мов «StudioChekhov» (Чехов). Почесний працівник освіти РФ. Неодноразовий переможець престижних міжнародних конкурсів серед викладачів.

Автор трьох книг віршів і перекладів: «Бабочкін рай / Птаха судилися крила», «Нові міфології» та «Рядки і смисли», а також книги перекладів класичної та сучасної української поезії «Відлуння / Ехо».

Член Національної спілки письменників України та Російського союзу письменників. Лауреат літературної премії імені В. Поліщука (Україна).

Вірші, есе та переклади публікувалися в літературно-філософському журналі «Топос», журналах «Новий континент» і «Северомуйські вогні», в альманахах РСП (Росія), «Склянка часу Zeitglass», «Крила» (Україна) та інших. Багато віршів перекладені українською мовою.

ХОККУ ЗИМНЕГО САДА

* * *

За ночь зима слизала
наши следы и птичьи,
как родных и близких – вокзалы.

* * *

В саду белокожем раннем
калины краснеют гроздья.
Наш день кто-то ранил.

* * *

Спешить больше некуда. Спешка –
это память дрожит от страха,
как в тени ферзя пешка.

* * *

Нам сугробы слов не нужны:
мы молчаньем к себе тропинку
среди них отыскать должны.

* * *

Зиму и взгляд доверь мне.
Льётся в сад тёмная стая
свиристей, как в нас – время.

* * *

Зимой страсть пылает сильнее
чем сны, чем пламя в камине.
Мы горим и сгораем с нею.

ХОКУ ЗИМОВОГО САДУ

* * *

Вночі зима злизала
наші сліди і пташині,
мов рідних і друзів – вокзали.

* * *

В саду білосніжному зночі
червоніють калини кетяги.
Наш день кровоточить.

* * *

Поспішати вже нікуди. Спішать
схарапуджена пам'ять лише
та в тіні ферзя пішак.

* * *

Нам заметів слів і не знати б:
ми мовчанням до себе стежину
серед них повинні відшукати.

* * *

Зиму і погляд довір хоч раз.
Ллється у сад темна згряя
омелюхів, як час – у нас.

* * *

Взимку пристрасть палає сильніше,
аніж сни, ніж вогонь у каміні.
Ми згораємо з нею у тиші.

* * *

Летом сад пчёл слушал –
темную сказку о вечном.
Теперь ловит их белые души.

* * *

Птицы сверху читают зиму:
в строчках веток и крон деревьев
скрыто каждой снежинки имя.

* * *

Небо вышито вязью стай.
Сколько букв в этом тайном тексте?
Улыбнись, досчитав до ста.

* * *

Бел и чёрен зимою сад.
Две сороки вспорхнули с веток –
то грядущие зимы летят.

* * *

Видишь сон притихших аллей?
Дремлет сад, во сне превратившись
в зимний лес на замёрзшем стекле.

* * *

Ночь прозрачна, в неё посмотри
сквозь слова и метели звуков.
Звоны звёзд у неё внутри.

* * *

Сад слухав літом пісні бджолині –
темну казку про вічне.
Їхні білі душі ловить нині.

* * *

Птахи читають зиму із хмаринок:
в рядках гілок і крон дерев
сховались імена сніжинок.

* * *

Небо вишите в'яззю зграй.
Скільки літер в таємному тексті?
Усміхнися, побачивши край.

* * *

Білий і чорний зимою садок.
Нині зими прийдешні летять –
Мов сороки спурхнули з гілок.

* * *

Бачиш сон цих алей в млі?
Сад дримає, перетворившись
в білий ліс на змерзлому склі.

* * *

Ніч прозора. Заирни у неї
крізь слова і хуртовини звуків.
Подзвін зір – суть дивини цієї.

ЗМІСТ

<i>Кенуль Аріф</i>	5
ЗАХІДНИЙ ВІТЕР (Ф. Г. Лорці)	
Між лимонних дерев	7
Під вуличним ліхтарем	11
У циганських обіймах	19
<i>Гісмет</i>	21
Сліпе кохання	23
Жінці біля підніжжя ескалатора.....	25
Exchange	29
Злощасна слабкість.....	31
Міфологія	33
Бомж, Фізулі та мертві миші.....	37
Нічого, нічого... ..	41
Меланхолія ночі	45
Забути, кинути, убити.....	49
Прощення	51
Безвихідь.....	53
Аналізи.....	55
Страх	59
Блок	61
Початок	63
Вірші ледаря	65
<i>Димитр Христов</i>	67
Самовіла	69
Неповторність	71
Самітник IV	73
Безсмертя	75

Джон Мак-Крей	79
У полях Фландрії	81
Гарві Спак	83
Велика Леді у китайському ресторані	85
Історія Донні	87
Українці із вогнепальною зброєю	91
Поле	95
Мул Дір Гайку	97
Пам'ятай мене!	99
Маріс Салейс	103
«Ходимо шумовими піками...»	105
«Легко легко ніби це твоє єдине літо...»	107
Літера а	109
«Господи...»	111
«Я не вітер не засріблю світла...»	111
«Весь світ здається таким крихким...»	113
«Через глибину...»	115
Павло Кричевський	117
Хоку зимового саду	119

Літературно-художнє видання

Валентина ЛЮЛІЧ

WORLD
of
WORDS

Переклади

Редактор
Сергій Пантюк

Технічний редактор
Віталій Власюк

Підписано до друку 30.07.2018 р. Формат 70x100 1/32. Папір офсет.
Гарнітура «PT Serif». Друк офсет. Ум. друк. арк. 5,04. Наклад 500 пр. Зам. 53.

Видавництво «Волинські обереги».

33028 м. Рівне, вул. 16 Липня, 38; тел./факс: (0362) 62-03-97;
e-mail: oberegi97@ukr.net

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта
видавничої справи ДК № 270 від 07.12.2000 р.

Надруковано в друкарні видавництва «Волинські обереги».